

Studenti Slezské univerzity natočili dokument o procesu Buchal a spol.

Před 63 lety byla popravena Milada Horáková, před ní – jako poslední muž – šel na popraviště Jan Buchal z Ostravy. Jeho poslední slova zněla: *At' žije svobodné Masarykovo a Benešovo Československo!*

„Miladu Horákovou zná dnes v Česku asi úplně každý, jména ostatních odsouzených v tomto politickém monstrprocesu už se ale tak často neskloňují. Z jejich řady bezesporu vybočoval Jan Buchal, nejen tím, že byl z Ostravy. V ostravské Čapkově sokolovně pak následoval jeden z největších návazných procesů, nazvaný Buchal a spol. Obžalováno v něm bylo devadesát lidí, padly čtyři tresty smrti, pět doživotí a jen tři lidé byli osvobozeni,“ vysvětluje vedoucí oddělení Audiovizuální tvorby Monika Horská.

S jedním z odsouzených točili i studenti Audiovizuální tvorby Slezské univerzity. „Jmenuje se Zdeněk Růžička a je nejmladším odsouzeným v tomto procesu. Za protistátní činnost, kterou nikdy neprováděl, dostal 14 let vězení. Odsouzen byl i jeho bratr Miroslav, který si už během 2. světové války prožil útrapy koncentračních táborů, toho poslali soudci do vězení na 16 let,“ upřesňuje Monika Horská. „Zdeněk Růžička nám líčil, jaké poměry vládly ve vyšetřovací vazbě, jaká byla brutalita výslechů, která byla naprosto srovnatelná s nacistickým mučením v koncentračních táborech,“ dodává Jiří Vávra, jeden ze studentů, kteří se natáčení účastnili a spoluscenárista snímku.

Martin Kůs, oddělení pro vnější vztahy

Slezská univerzita v Opavě

Na Rybníčku 626/1, 746 01 Opava

telefon: 739 720 126, e-mail: martin.kus@slu.cz

www.slu.cz

Proces probíhal v Čapkově sokolovně. Ta byla v podstatě připravena jako velký divadelní sál, do kterého tehdejší vládní garnitura mohla „nahnat“ co nejvíce pracujících z Ostravska. *„Byli jsme tak naivní, že jsme si mysleli, že to ve vazbě podepíšeme a u soudu řekneme, že to není pravda, ovšem to byla další naše naivita, protože ten soud, to byla fraška,“* říká ve filmu Zdeněk Růžička. *„Publikum v sokolovně bylo velmi pečlivě prověřeno orgány bezpečnosti. Byli to úderníci, většinou členové komunistické strany. V soudní síni měli potom představovat hněv lidu, vyvolávali v soudní síni davovou psychózu nenávisti vůči souzeným,“* konstatuje historik Petr Šimíček z občanského sdružení PANT, pro které studenti film natočili. *„Jde o snímek ze série výukových portrétních dokumentů Sami proti zlu o sedmi statečných osobnostech, na které dolehla tíha totalitního režimu, ať už nacistického nebo komunistického,“* vysvětluje Petr Šimíček.

V roce 1951 byli na dvoře krajské věznice v Ostravě popraveni Josef Polomský, Ladislav Cee, Miroslav Sýkora a Miloš Morávek. Bratry Růžičkovi čekalo jáchymovské peklo – těžká práce, zima, noční nástupy, nedostatek jídla, nemoci. Baráky obehnané ostnatým drátem a na vstupní bráně podobně ironický nápis, který Miroslav Růžička znal z koncentračního tábora – „Prací ke svobodě“.

